

Baggrundsnotat for valg af serviceniveau

NOTAT

12. maj 2023

Sagsbehandler
mekrj

Dimensioneringen af nye eller renoverede dele af det offentlige afløbssystem i Frederikssund Kommune følger som udgangspunkt spildevandskomiteens Skrift 27, der er den nationale standard. Denne standard siger, at der statistisk set maksimalt må ske opstuvning til terræn fra kloakkerne (oversvømmelser) en gang hvert 5. år for separat regnvandskloak, og hvert 10. år for fælleskloakerede systemer. Dette kaldes kommunens serviceniveau og er den gentagelsesperiode, som borgere kan forvente, at forsyningsgesellschaft har sikret op til.

I fremtiden forventes det, at der kommer større og flere regnhændelser i Danmark og de økonomiske konsekvenser ved disse kan være store. Når afløbssystemet er belastet, kan der i flere tilfælde ske lokale oversvømmelser, hvoraf nogle vil være skadevoldende. Formålet med at klimatilpasse i form af et øget serviceniveau er at reducere antallet af hændelser, hvor regnvandskloakker og fælleskloakker ved kraftige regnhændelser løber over og forårsager oversvømmelser, der er skadevoldende.

Ny lovgivning giver mulighed for et øget serviceniveau

Ny lovgivning (serviceniveaubekendtgørelsen) giver spildevandsforsyningselskaber som Novafos muligheden for at foretage klimatilpasning med højere serviceniveau for tag- og overfladevand end det almindelige serviceniveau. Dette gælder, når det kan dokumenteres, at løsningen er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. Dette skal dokumenteres efter en specifik samfundsøkonomisk metode, der kan vise, at omkostningerne ved et øget serviceniveau i et givet område som minimum skal være mindre end de skader, som forebygges ved denne løsning og dermed giver en gevinst (skadesreduktionen er større end løsningsomkostninger = nettogevinst).

Flere steder kan det betale sig med et højere serviceniveau

Frederikssund Kommune har foretaget en screening af, hvor det vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt med et højere serviceniveau for tag- og overfladevand (Bilag 2). Screeningen viser, at i de fleste områder i Frederikssund Kommune, men især i de større byområder, vil et øget serviceniveau være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, da der er en nettogevinst. Det mest hensigtsmæssige serviceniveau er beregnet til 20 år i de fleste områder. Screeningen er ikke detaljeret nok som beslutningsgrundlag, men kan være grundlag for prioritering af nærmere undersøgelser.

Det offentlige afløbssystem er af forskellig alder og det er dimensioneret ud fra den praksis, som blev anvendt på anlægstidspunktet. Frederikssund Kommune har ikke på nuværende tidspunkt overblik over, om afløbssystemet i dag alle steder lever op til skrift 27.

Det er altid muligt for kommunen at udpege oversvømmelsestruede strækninger på de kommunale adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner og her fastsætte et øget serviceniveau. Dette kræver ikke dokumentation af samfundsøkonomisk nettogevinst. Det gælder, hvor der er fare for tab af liv ved oversvømmelse, fx hvor redningskøretøjer skal have en brugbar indgang til f.eks. hospitaler og plejehjem.

Klimatilpasning finansieret på anden vis

Den nye lovgivning giver samtidig mulighed for, at Novafos kan finansiere klimatilpasning i form af supplerende tiltag, når Novafos er i gang med et anlægsprojekt. Det er en forudsætning, at anlægsomkostningerne til de supplerende tiltag højst udgør 5 pct. af anlægsomkostningerne til hovedprojektet, f.eks. separatkloakering samt at tiltagene giver en samfundsøkonomisk nettogevinst. Denne mulighed vil fremgå til politisk godkendelse i forbindelse med den samlede spildevandsplan.

Den nye lovgivning gælder kun for klimatilpasning, som Novafos skal finansiere. Kommunen kan altid vælge selv at finansiere klimatilpasning. I så fald kan kommunen frit vælge serviceniveauet og skal afholde alle udgifter forbundet med klimatilpasningen (også anlæg). Novafos kan være bygherre, når kommunen eller anden part afholder den ekstra udgift til anlægget.